

Měsíčník Rekodifikace & Praxe: Inkorporace obchodních podmínek do smlouvy

eFocus

Obchodní podmínky dnes patří mezi běžně užívané nástroje umožňující standardizaci kontraktace, resp. administraci smluvní agendy obecně. Na praktickou potřebu užívat při smluvním styku obchodní podmínky reaguje také nový občanský zákoník. Nově jsou tak upraveny otázky kolize obchodních podmínek („bitva formulářů“), jejich jednostranných změn či tzv. překvapivých doložek. Základním předpokladem aplikace této smluvní dokumentace je však především řádné včlenění do smlouvy. Příspěvek se proto zabývá vybranými aspekty problematiky inkorporace obchodních podmínek.

Jak autor článku konstatuje, obchodní podmínky směřují k racionalizaci smluvního styku, usnadnění procesu uzavírání smlouvy a následná unifikace jejího obsahu zjednodušují masovou kontraktaci (ve svém důsledku také snižují transakční náklady na kontraktaci a další správu pohledávek). Není proto překvapivé, že oblast uplatnění obchodních podmínek se neustále rozšiřuje. Potřeba regulovat smluvní vztah prostřednictvím obchodních podmínek tak vyvstává nejen při písemném (či jinak spíše formalizovaném) právním styku (typicky sektor bankovních či pojistných služeb), ale také při konkludentním uzavírání smluv. Ilustrativním příkladem pak může být parkování na placeném parkovišti. Kontraktace zde často probíhá (není-li přítomna lidská obsluha) prostřednictvím automatu (kdy jediným „výstupem“ je parkovací lístek). Na první pohled banální povaha takového závazku je značně relativizována kupř. na parkovištích situovaných poblíž významných dopravních uzlů (letišť, nádraží hromadné dopravy). Zde je často nutné pamatovat na situace, kdy je vozidlo odstaveno na delší dobu (a to nejen s ohledem na cenu takové služby, neboť v průběhu času může být vozidlo poškozeno, může představovat bezpečnostní riziko pro ostatní vozidla či celý areál, jeho vlastník může z různých příčin zůstat nečinný apod.). Obdobně je tomu v případě parkovacích domů, kdy je vozidlo mechanicky umístěno do parkovacích prostor, přičemž řidič zde nemá přístup (vozidlo je mu strojem vydáno teprve po uhrazení parkovného a zadání přiděleného hesla).

Ve zmíněných případech nedochází k uzavření smlouvy formální výměnou nabídky a jejího přijetí. Obchodní podmínky proto nelze do smlouvy včlenit výslovným odkazem v ofertě (nicméně jejich praktická potřeba přetrvává). Vzhledem ke skutečnosti, že NOZ obsahuje spíše dílčí (byť při níže rozebraném výkladu dostačující) úpravu této problematiky, je ambicí textu nastínění možného řešení položené otázky.

NOZ v otázce včlenění obchodních podmínek do smlouvy v zásadě přebírá dosavadní úpravu obsaženou v obch. zák. (§ 273). Pro účely použití obchodních podmínek proto NOZ vyžaduje uvedení odkazu v nabídce (§ 1751 odst. 1 NOZ). Objevuje se požadavek zajištění možnosti adresáta seznámit se s obsahem obchodních podmínek. Zákonný text v této souvislosti operuje s podmínkou jejich „známosti“ pro druhou stranu. Tak nejsou-li adresátovi obchodní podmínky fakticky známy, případně není-li jejich známost v případech obchodních podmínek vytvořených odbornými nebo zájmovými organizacemi předpokládána, musí být k nabídce připojeny (§ 1751 odst. 1 NOZ).

Na jiné případy inkorporace obchodních podmínek není v této partii pamatováno. Oporou pro použití

obchodních podmínek u konkludentně uzavíraných smluv však může být § 1756 NOZ, který praví: „Není-li smlouva uzavřena slovy, musí být z okolností zřejmá vůle stran ujednat její náležitosti; přitom se přihlédne nejen k chování stran, ale i k vydaným ceníkům, veřejným nabídkám a jiným dokladům.“

Citované ustanovení je však vzhledem ke své obecnosti pouze základním vodítkem pro řešení zde rozebíraného problému. Autor dodává, že bližší výklad nepodává ani důvodová zpráva. Podle něho je při interpretaci § 1756 NOZ třeba si povšimnout obratu „přihlédne se“. Tato formulace jistě neznámá kategorický příkaz podrobit (bez dalšího) posuzovaný závazek také smluvní dokumentaci některé ze stran. Její smysl naopak spočívá v tom, že se taková dokumentace při rekonstrukci obsahu závazku zohlední, bude-li její začlenění odpovídat průběhu uzavírání dané smlouvy. Přestože se text § 1756 NOZ výslovně nezmiňuje o obchodních podmínkách, je možné jej dle autora na ně rovněž aplikovat (formulace je jednak zjevně otevřená, jednak se obchodní podmínky svou povahou blíží vyjmenovaným příkladům).

Autor dospívá k závěru, že při inkorporaci obchodních podmínek do konkludentně uzavíraných smluv je nezbytné dodržet cíle § 1751 NOZ, tj. adresáta na použití obchodních podmínek zřetelně upozornit (což je za jiných okolností realizováno textovým odkazem v nabídce), případně umožnit druhé straně se s obsahem podmínek dostatečně seznámit (jak plyne z uvedeného výkladu, je pro splnění podmínek inkorporace relevantní „známost“ obchodních podmínek, přičemž tuto „známost“ je možné navodit nejen přiložením vyhotovení příslušné dokumentace druhé straně, nýbrž také jejich vyvěšením v místě uzavření smlouvy, případně uvedením zdroje, kde je lze bez dodatečných nákladů získat minimálně k nahlédnutí).

Inkorporace obchodních podmínek do smlouvy

autor: Mgr. Zbyněk Matula

[Rekodifikace & Praxe](#) č. 12/2013

nakladatelství Wolters Kluwer

Časopis Rekodifikace & Praxe může objednat >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #9: AI - nová infrastruktura světa, nebo přepálený příběh?](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Mgr. Helena Freyová, posiluje CEE Attorneys v oblasti M&A, Corporate Strategy & Technology](#)
- [Evropská unie rozšiřuje regulaci AI. Obsah generovaný nebo upravený umělou inteligencí musí být pro uživatele rozpoznatelný](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #8: Umění jako investice: mezi vášní a rizikem](#)
- [ATREUM a K2 LEGAL se spojují: vzniká silná kancelář pro stavebnictví, technologie a byznys](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #7: Tam, kde vznikají unicorny - Jak přemýšlí venture capital](#)

- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Ocenění Flamma získaly Ivana Janů, Jitka Chizzola, Ženy v právu a projekt Máš na to nadace Evy Pavlové](#)